

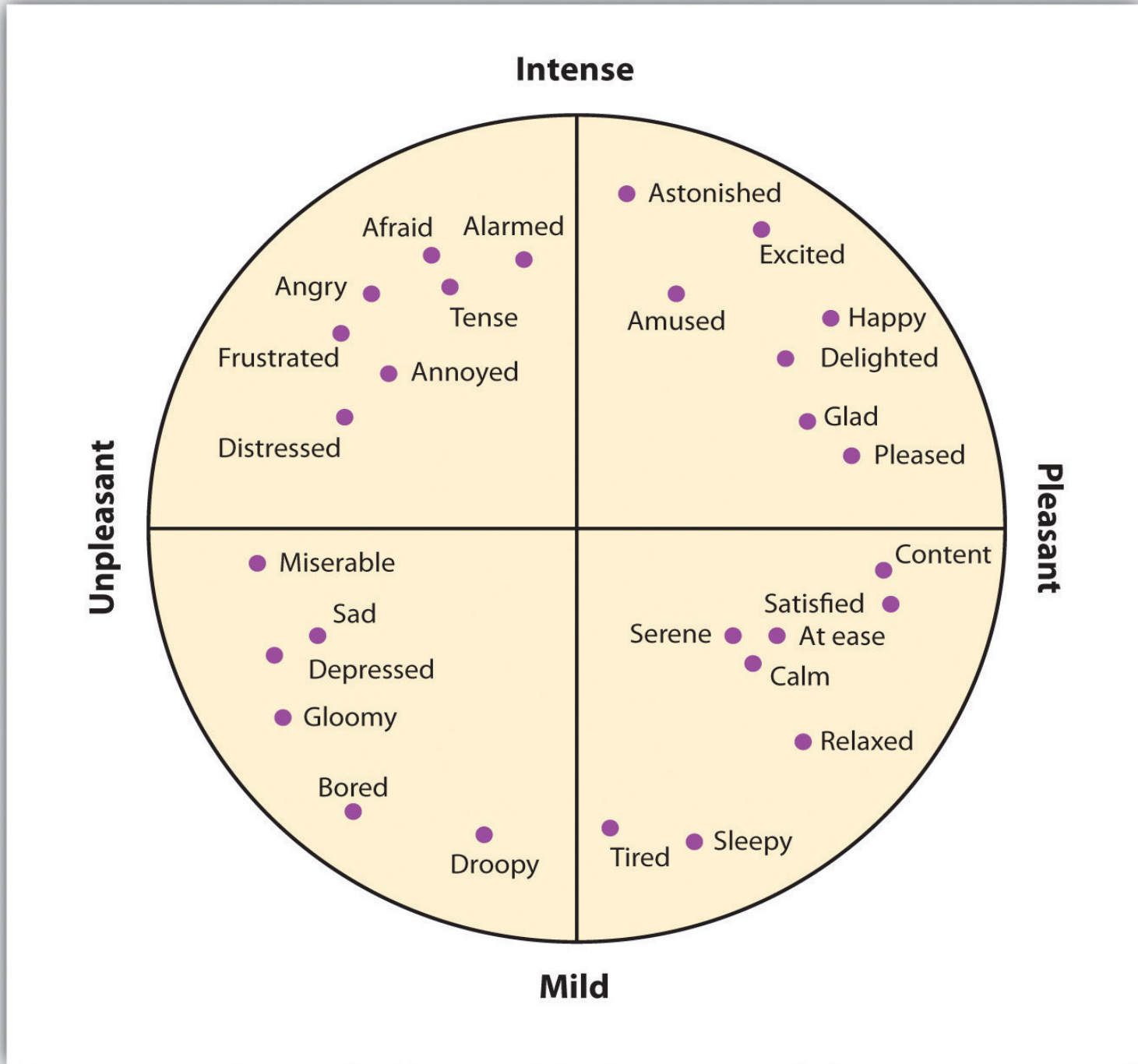
AGGRESJON: EN KORT INNFORING

**Psykolog Anders Jacob
Lovisenberg DPS, Akutteam**

AGGRESJON SOM FØLELSE

- Hva er en følelse og hvilken funksjon har den?
 - Ulike definisjoner, men 3 hovedkomponenter
 - Fysisk aktivering
 - Ekspressiv atferd
 - Bevisst erfaring
- 6 overordnede univverselle følelser:
 - Lykke, Trishet, Overraskelse, Frykt, Avsky, Sinne
- To akser: Intensitet og behag vs ubehag

HVA ER AGGRESJON?

- Flere ulike definisjoner, men de fleste innebærer to hovedkomponenter:
 - Å påføre en annen skade eller smerte
 - At hensikten er å påføre smerte eller skade
- Spisset definisjon:
 - Aggresjon er (1) alle former for atferd som har til hensikt å påføre ubehag/ smerte eller skade på en annen levende ting, (2) som ikke ønsker en slik behandling (Baron 1977).

HVA ER AGGRESJON?

- Ulike typer aggresjon som kan utledes fra dette kriteriet
 - Fysisk vs verbal
 - Direkte vs indirekte
 - Aktiv vs passiv
 - Instrumentell vs “sinne-aggresjon”
 - Defensiv vs offensiv aggresjon
 - Provosert vs uprovosert

HVA ER AGGRESJON? EKSEMPEL

Fysisk

Verbal

Aktiv

Slå

Skjellsord

Passiv

Ikke ta
noen i
hånda

Ikke si hei

TEORIER PÅ AGGRESJON

- Sosial læringsteori:

- Menneskelig aggresjon er i stor grad lært ved observasjon av andre, enten i virkeligheten eller gjennom media. Belønning for aggressiv atferd er også lært.

- Frustrasjon-aggresjonshypotesen:

- Menneskers motivasjon for aggressiv atferd øker når vår måloppnåelse avbrytes eller hindres.

TEORIER PÅ AGGRESJON

○ Instinktteori

- Mennesker har nedarvet en disposisjon for aggresivitet gjennom evolusjonære prosesser; på lik linje med andre dyr.
- Dette instinktet trenger forløselse fra tid til annen.
- Mennesker har sitt uttrykk; andre dyr sine uttrykk
- Individuelle forskjeller
- Fixed action pattern: Kompleks atferd som i stor grad er ulært og finnes i alle medlemmer av en art (eller undergruppe), som trigges av en enkel stimulus i miljøet (utløser)

TEORIER PÅ AGGRESJON

○ Negativ affekt-teori

- Negative følelser og opplevelser er hovedkilden til sinne og sinne-aggresjon. Kilder til et slikt sinne inkluderer smerte, frustrasjon, høye lyder, vonde lukter, menneskemengder, temperatur, tristhet og depresjon.
- Sannsynligheten for at en sint person vil handle aggressiv vil avhenge av fortolkningen til andre involverte menneskers motiv

AGGRESJON I SOSIALE SETTINGER?

- Familien
- Arbeidsplassen/ skolegården
- Utesteder
- Idrett
- Fengsel
- Krig
- Kultur som regulerende faktor?
- In-gruppe vs ut-gruppe?

AGGRESJON I EN SOSIALPSYKOLOGISK
SETTING: STANFORD PRISON (1971)

AGGRESJON I PSYKIATRISK AVDELING

- Adekvat reaksjon?
- Uakseptabel reaksjon?
- Funksjonell reaksjon?
- Ondsinnet reaksjon?
- Forstyrret reaksjon?
- Inadekvat reaksjon?
- Instrumentell reaksjon?
- Fryktreaksjon?
- Ser pasienter og ansatte likt på hva som utløser aggresjon i en avdeling?

AGGRESJON I PSYKIATRISK AVDELING

- Hvordan ser vi på ulike typer aggressiv atferd, hvordan påvirker det oss, hvordan fortolker vi atferden og hvordan håndterer vi dette?

KLINISK BEHANDLING AV AGGRESJON: ET EKSEMPEL

- «Enkel og effektiv aggresjonskontroll: 4 trinn»
(Per Isdal ved Alternativ til Vold)
 - Hva er aggresjon?
 - Aggresjonsbevegelsen
 - Aggresjonsdemping
 - Aggresjonstempo
 - Følelser styrer atferd, og atferd styrer følelser
 - Aggresjonsekko
 - Aggresjon vil ofte skape forsvarsatferd hos andre i form av kamp eller flukt
 - Aggresjonstrakt

OVERFØRINGSVERDI?

- Hvordan kan denne kunnskapen overføres til deres avdeling?

